

Можливості біорегуляційного підходу до лікування грипу та гострих респіраторних вірусних інфекцій з точки зору сучасних наукових досліджень гострого запалення

Згідно з даними Центру громадського здоров'я України, у 2023 році передбачається одночасна циркуляція вірусів грипу та коронавірусу SARS-CoV-2, що і визначатиме активність епідемічного процесу. Сьогодні в Україні зафіксовано одночасну циркуляцію вірусів грипу типів А і В, а також інших респіраторних патогенів, серед яких переважає SARS-CoV-2. З огляду на те, що гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ), передусім грип і COVID-19, є патологічними станами, асоційованими із розвитком як гострих, так і віддалених ускладнень з боку різних органів і систем, а також часто супроводжуються нерациональним призначенням антибіотикотерапії, актуальним є застосування природних засобів із доведеною ефективністю, здатних чинити імунomodulatory та протівірусну дію і водночас бути максимально безпечними для дитячого організму. Про можливості біорегуляційного підходу до лікування грипу та ГРВІ з точки зору сучасних наукових досліджень гострого запалення в рамках XI академічної школи з педіатрії розповіла кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих інфекційних захворювань Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (м. Київ) Олександра Романівна Буц.

О.Р. Буц

— Як відомо, патогенетичною основою ГРВІ, серед яких вагоме місце мають грип та коронавірусна інфекція COVID-19, є розвиток гострого запалення (рис.). Проте гостре запалення є лише одним із етапів фізіологічного перебігу запального процесу, який в нормі триває від 1 до 3 місяців та завершується повним відновленням функції ураженої тканини. В цьому аспекті важливе значення має процес розрешення запалення, який залежить від балансу прозапальних та пророзрешувальних медіаторів. У випадку порушення балансу між цими групами медіаторів запальний процес залишається незавершеним, що зумовлює розвиток хронічних станів, як-от алергія чи аутоімунне хронічне запалення при гіперреактивності організму, або імуносупресія чи спайкові процеси при гіпореактивності. Саме тому важливе значення має застосування комплексних біорегуляційних засобів (КБЗ), одним із важливих механізмів дії яких є запуск «допоміжної імунологічної реакції» — активації Th3-лімфоцитів, які регулюють перебіг запального процесу. КБЗ сприяють відновленню балансу про- і протизапальних медіаторів і цитокінів та, як наслідок, повноцінному завершенню запального процесу. Їх особливістю є вплив надмалими дозами діючих речовин, біорегуляційна дія яких поєднується із високим профілем безпечності.

Що ж відомо про запалення сучасній науці? У 2015 р. професор Ch. Serhan відкрив основні пророзрешуючі медіатори

запалення: ліпоксини, резольвіни, протектини та марезини. Відомо, що ці медіатори є метаболітами арахідонової кислоти, а їх функція пов'язана із впливом на простагландин E2, який, у свою чергу, сприяє перепрофілюванню нейтрофілів із синтезу прозапальних на синтез протизапальних речовин. Як наслідок, пророзрешуючі медіатори пригнічують збільшення концентрації прозапальних цитокінів, стимулюють фагоцитоз нейтрофілів та видалення запального детриту й мікробів. На відміну від нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП), засіб компанії Heel — Траумель С пригнічує прозапальний синтез лейкотриєнів, не інгібуючи індукцію циклооксигенази-2 та не зумовлюючи побічних ефектів, властивих НПЗП. Траумель С впливає на всі фази та 5 ознак запалення, оптимізує запальний процес, нормалізує проникність судинної стінки, чинить імунорегулюючий та регенеруючий вплив, оптимізує стандартну протизапальну терапію й дозволяє уникнути нерационального застосування антибактеріальних препаратів при гострому бронхіті. Траумель С сприяє біосинтезу спеціалізованих пророзрешуючих ліпідних медіаторів та скороченню індексу розрешення нейтрофілів, що дозволяє пришвидшити розрешення запального процесу.

Важливою ланкою регуляції запального процесу є налагодження дренажних процесів у міжклітинному просторі, що сприяє відновленню порушених процесів саморегуляції та покращує динаміку одужання.

Одними з основних дренажних КБЗ є лікарські засоби компанії Heel — Лімфоміозот і Лімфоміозот Н. Вони довели свою здатність посилювати відтік лімфи та зменшувати набряки, посилювати бар'єрні функції лімфатичних вузлів, зменшувати загальну інтоксикацію організму, підвищувати біодоступність інших лікарських засобів, що дозволяє скорочувати терміни їх застосування та підвищує ефективність лікування.

З огляду на те, що грип та COVID-19 є вірусними інфекціями, актуальним є застосування засобів, здатних одночасно підвищувати імунітет та чинити універсальну протівірусну дію. Саме таким засобом є Енгістол — КБЗ, що впливає на активацію неспецифічного протівірусного захисту (активація синтезу інтерферону, ендогенного фагоцитозу тощо), а також чинить імунomodulatory, пряму протівірусну та дезінтоксикаційну дію.

При виражених симптомах застуди доцільно застосовувати КБЗ Грип-Хеель, який завдяки багатокомпонентному складу активує протівірусні захисні механізми організму при грипі, має виражену дезінтоксикаційну дію та сприяє оптимізації запального процесу.

У випадку затяжного перебігу захворювання або високої ймовірності розвитку ускладнень доцільним буде призначення препарату Ехінацея композитум С, який є універсальним імунорегулюючим засобом, а також має дезінтоксикаційну, протизапальну, анальгезуючу та седативну дію.

Мукоза композитум є ключовим КБЗ, що сприяє відновленню та підтримці всіх функцій усіх слизових оболонок організму. Завдяки комплексній дії на слизові оболонки засіб чинить дренажну та регенеруючу дію.

КБЗ Вібуркол (ректальні супозиторії) чинить виражену дезінтоксикаційну дію та сприяє швидкому покращенню загального стану при ГРВІ та інтоксикаціях. Вібуркол оптимізує температуру тіла, має знеболювальну, спазмолітичну та седативну дію, є безпечним для дітей від моменту народження, а також може застосовуватися у період вагітності та грудного вигодовування.

Сучасні схеми терапії респіраторної патології передбачають застосування КБЗ при комплексному лікуванні ГРВІ та грипу. Так, рекомендованими засобами при лікуванні проявів ГРВІ є:

- при риніті — Енгістол та Еуфорбіум композитум + Назентропфен С;

- при тонзиліті: Енгістол + Ангін-Хеель С;
- при кон'юнктивіті: Енгістол + Окулохеель;
- при затяжному перебігу захворювання рекомендовано додати КБЗ Ехінацея композитум С та Коензим/Убіхінон композитум.

При менеджменті пацієнтів, хворих на грип, рекомендовано використовувати наступну схему:

- Грип-Хеель та/або Енгістол;
- Вібуркол;
- при повторних епізодах грипу (між епізодами) — Енгістол, Лімфоміозот;
- при затяжному перебігу захворювання рекомендовано додати КБЗ Ехінацея композитум С та Коензим/Убіхінон композитум;
- при постгрипозних ускладненнях до терапії рекомендовано додати Траумель С.

Окрему групу пацієнтів становлять діти перших років життя, в яких застосування таблетованих форм обмежене. У такому випадку при терапії ГРВІ та грипу рекомендовано застосування лікувального засобу Вібуркол, який випускається у вигляді ректальних супозиторіїв. Засіб зарекомендував себе як ефективний КБЗ, який чинить виражену дезінтоксикаційну дію, забезпечує швидке покращення загального стану при ГРВІ та інтоксикаціях, зокрема оптимізацію температури тіла, проявляє знеболювальну, спазмолітичну дію, а також зменшує збудження. Важливо відзначити, що Вібуркол є безпечним для дітей із народження, вагітних жінок та під час лактації.

Отже, включення КБЗ до схеми лікування грипу та ГРВІ дозволяє полегшити перебіг захворювання, попередити виникнення ускладнень та рецидивів, а також позбавитися залишкових явищ, сприяючи повному завершенню запального процесу та відновленню функцій організму. КБЗ не проявляють побічних ефектів, властивих для НПЗП та глюкокортикостероїдних препаратів, а хороша переносимість та високий профіль безпеки дозволяють застосовувати КБЗ навіть у вагітних та дітей із перших днів життя.

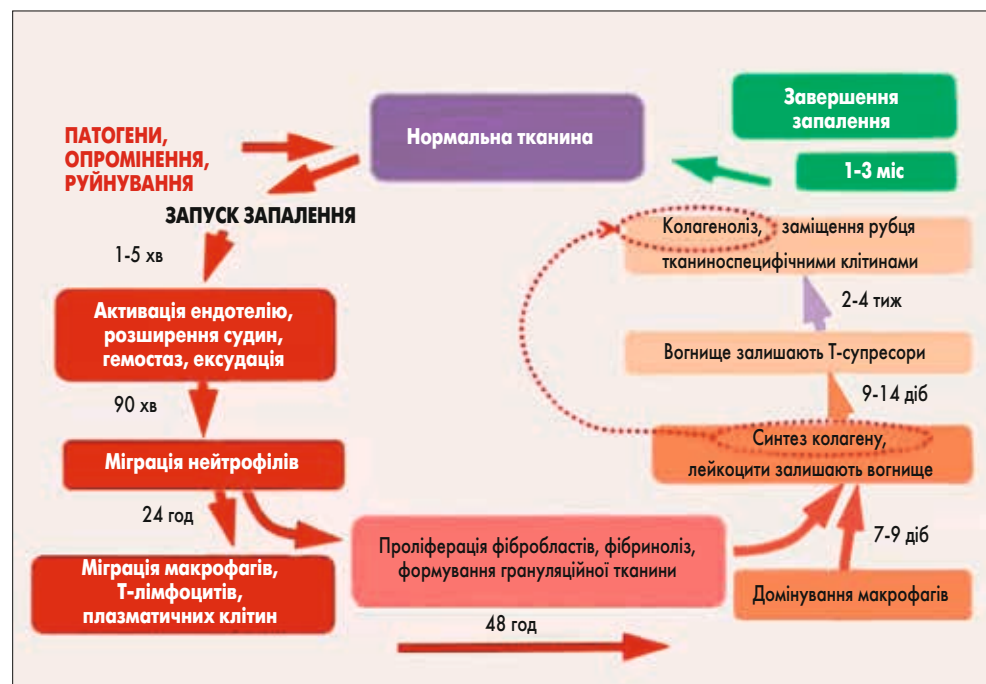

Рис. Етапи фізіологічного перебігу гострого запалення